

בס"ד

שאלון בחינה

בנושא:

מקוואות

מועד:

אייר תשפ"ד

סמל שאלון:

107.6.24

שימו לב: יש לנהוג על פי ההנחיות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד אייר תשפ"ד

בס"ד

בחינה בהלכות מקוואות

כ"ו אייר תשפ"ד

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותגוש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. טבילה בנהרות

- א. אישה שטבלה בנהר בחדשי החורף, במקומות הישנים שבנהר, האם יש מקום בהלכה להכשיר את טבילתה בשעת הדחק?
- ב. באר מהו נהר המכזב – והאם דינו כמעין?

2. נאמנות הגוי

- מקווה שבעלות הגוי, והגוי נוטל שכירות מן הטובלות, ויש לגוי מפתח, האם יש נאמנות לגוי שאומר שהוא השלים את המקווה לארבעים סאה במי גשמים כשרים:
- א. כשהיה ידוע שלא היה בתחילה במקווה רוב כשרים?
  - ב. כשהיה ידוע שהיו בתחילה במקווה כ"א סאה מי גשמים?
  - ג. הוסף לבאר: כשהיה בתחילה במקווה ארבעים סאה מי גשמים האם יש לחשוש שמא הגוי החליף את המים הכשרים במים שאובים?

3. הווייתו בטהרה

- צינור מעץ, שאין בו בית קיבול, ולכן דינו כפשוטי כלי עץ שטומאתם מדרבנן:
- א. האם ניתן להוליד על ידו מי גשמים ישירות לבור הטבילה?
  - ב. האם ניתן להזחיל על ידו מי מעיין הנוטפים טיף טיף?

4. פסול זוחלין

- מקווה שבתכולתו מי גשמים יותר מארבעים סאה והיו המים זוחלין :
- א. האם ניתן לסתום את הזחילה בשסתום המקבל טומאה כשהזחילה היא בתוך ארבעים סאה או כשהזחילה היא מעל ארבעים סאה ?
- ב. האם ניתן להשיק את המקווה - לכל סוג מעיין המכיל ארבעים סאה - בכדי להעלות את המקווה מפסול זוחלין ?

5. דין השקה

- מקווה ארבעים סאה שרוב המים שאובים או מקצת המים שאובים או שהמקווה חסר והוצרכו להשיקו :
- א. באר מהו שיעור גודל נקב ההשקה ?
- ב. לאחר ההשקה פקקו את נקב ההשקה – האם המקוואות חזרו לפיסולם ? 2 הבא ראיה !

6. דיני טבילה

- איתא בתוספתא (מקוואות ה, י): "הקופץ למקווה הרי זה מגונה. הטובל פעמיים במקווה הרי זה מגונה."
- א. באר מה החשש בקופץ למקווה וכן בטובל פעמיים ?
- ב. האם חשש זה נוהג כיום בטבילת אישה נידה למרות שאיננו עוסקים בטהרות ?
7. כלי לא מנוקב העומד בשפת המעיין, והמעיין זוחל לתוכו בלבד, או גם על שפתו, וממשיך לזחול חוצה לו :
- א. האם ניתן לטבול בתוך הכלי בעוד המים מחוברים למעיין ?
- ב. האם ניתן לטבול במים לאחר שיצאו מן הכלי ?

8. פסול שאובים

- בור טבילה ובתוכו מי מעיין או מי גשמים – בימות הקיץ יבשו המים והינם מבצבצים, בסמוך לבור הטבילה במרחק של יותר מג' טפחים ישנה חפירה ריקה – ודרך החפירה המשיכו לבור הטבילה מים שאובים והשלימוהו לארבעים סאה – האם בור הטבילה כשר לטבילה ?

*****

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. אישה שאינה יכולה לרדת לבור הטבילה דרך המדרגות – ועלתה הצעה להושיבה בתיבה ולהורידה למים על ידי מנוף, וכיוון שהתיבה הוא כלי המקבל טומאה – הוצרכו לנקב את קרקעית התיבה על מנת להטבילה – מהו שיעור הנקב הנדרש להיות בתחתית הכלי?

10. שני מקוואות, מקווה אחד מכיל ארבעים סאה מי גשמים, ובצדו מקווה שני, המכיל תשע עשרה סאה מי גשמים, ונפלו לאחד מהם שלושה לוגין שאובים, ולא נודע לאיזה מהם, ושוב הושלם המקווה החסר במי גשמים ועמד על ארבעים סאה, לאחר מכן טבלה אישה באחד מן המקוואות, האם עלתה לה הטבילה או צריכה לטבול שוב במקווה כשר?

11. א. מקווה שאין בו ארבעים סאה ונפלו לתוכו מתוך כלי לא נקוב יין לבן או שכר (בירה לבנה) או שלג ושוב הושלם המקווה במי גשמים ועמד על ארבעים סאה כשרים – האם המקווה נפסל לטבילה משום שאוב?

ב. מקווה או מעיין שהתלכלך מחמת שטבלו בו הרבה אנשים ולכן השתנה טעמו או ריחו או מראיתו האם המקווה או המעיין נפסלו בכך לטבילה?

12. חיילי צה"ל השוהים במקום שאין באזור מקווה טהרה והוצרכו לטבול כלים שנלקחו מן הגוי:

א. האם ניתן להטבילם בגומת מי גשמים שהיא פחות מארבעים סאה כיוון דאיתא בגמרא (פסחים יז, ב): "רביעית חזי להטביל בו מחטין וצינורות."

ב. האם ניתן להטבילם במי מעיין פחות מארבעים סאה כיוון דאיתא במשנה (מקוואות א, ז): "ולמעין לטהר בכל שהוא."

*****

עמוד 3 מתוך 3